

Svensk funkis i Sydafrika

I början av april invigdes det nya ambassadresidenset i Pretoria av Sveriges ambassadör Helena Nilsson och Sydafrikas kulturminister Ben Ngubane. Residenset, ritat av arkitekt Anders Landström, väcker redan nyfikenhet och uppmärksamhet världen över. I Pretoria förundras man över husets lätta och annorlunda formspråk och tidskriften *World Architecture* rankar det nya ambassadresidenset som en av årets 30 bästa byggnader.

I maj för två år sedan offentliggjorde Fastighetsverket att arkitekt Anders Landström vunnit tävlingen om det nya ambassadresidenset i Sydafrika. Själv berättar Landström att han i sin arkitektur, efter att ha sett tomten första gången, ville fånga en känsla av den svenska sommaren.

– Jag tänkte på Stockholmsutställningen 1930. Den har för mig alltid representerat en vision av ljusa, enkla och tydliga byggnader. Det där ville jag förmedla. Därför fick residensets fasad vit puts och en sockel av lejongul sten. Dessutom är ju himlen nästan alltid blå i Pretoria.

Landströms förslag har prisats för sina väl avvägda volymer. Huset är stort men uppfattas ändå som lätt och öppet.

– Vi använder samma byggmetoder som de är vana vid att se i Sydafrika då det till exempel gäller att mura, putsa eller sätta kakel. Samtidigt har vi i Sverige ett annat sätt att gestalta rummen. Våra skandinaviska måttförhållanden är annorlunda. När de ser resultatet blir de överraskade, säger Anders Landström.

Svensk arkitektur på export

I de tävlande arkitekternas uppdrag låg att skapa en byggnad som var väl anpassad till Sydafrikas klimat. Värmen gör att det måste finnas ett fungerande samspel mellan huskropp och trädgård. Ett exempel på hur arkitekten löst detta är att residensets entré fortsätter ut i trädgården så att gränsen mellan inomhus och utomhus suddas ut.

På plats har arbetet genomförts av ett lokalt arkitektkontor, ett arbetssätt som varit möjligt genom täta kontakter mellan Sverige och Sydafrika.

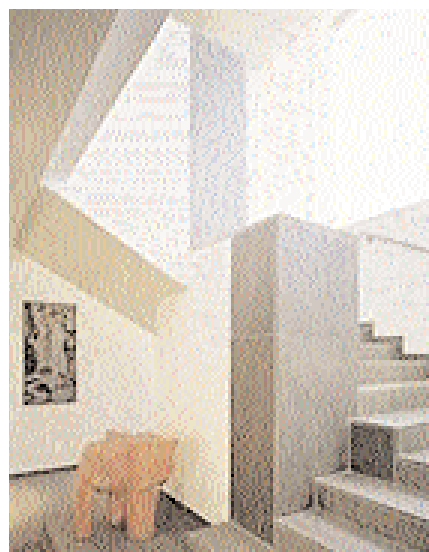
Det nya residenset i Pretoria är ett led i Fastighetsverkets och Utrikesdepartementets ambition att ersätta äldre

slitna ambassader och residens med moderna byggnader ritade av svenska arkitekter. Arbetet har sin bakgrund i den nationella arkitekturpolitik som riksdag och regering slog fast 1998.

I propositionen står bland annat att Sveriges representationslokaler, såväl inom landet som utomlands, bör utgöra en förebild för vad som kan åstadkommas inom svensk arkitektur, formgivning och design.

Ekonomiskt blir de nya satsningarna möjliga genom att gamla, ofta dyra och onödigt stora, ambassader avyttras. Den nya byggnaden i Pretoria har finansierats genom försäljning av det gamla residenset i Kapstaden. ■

BYGGHERRER Statens fastighetsverk
HYRESGÄST Utrikesdepartementet
BRUTTOAREA 875 kvadratmeter
PRODUKTIONSTID april 2002 – februari 2003
BYGGLEDARE Leonard Sloan, Kerr Developments, Pretoria
ARKITEKTER Anders Landström, Karin Löfgren, Jesper Gedda, Landström Arkitekter AB, Ernes Wilken, Boogertman & Krige architects
INREDNINGSARKITEKT Jonas Bohlin, Jacob Hertzell, Jonas Bohlin arkitektkontor AB
TRÄDGÅRDSARKITEKT Bengt Isling, Nyréns arkitektkontor och Cave Klapwijk & Associates

Överst. Biblioteket innanför salongen med Jonas Bohlins inredning i dämpade mättade färger. Takkronorna av böjda kopparrör går igen i många av rummen.

Ovan t.v. En skulptur av Torsten Renqvist står på första steget till trappan i afrikansk granit som leder upp till övre hallen och salongen.

Ovan t.h. Gränsen mellan ute och inne suddas ut. En glasad pergola mot trädgården kan fungera som matsal.